

Мусулмонлар ҳақида ёмон гумонда бўлиш

11:30 / 05.09.2021 3500

Аллоҳ таоло Ҳужурот сурасида шундай марҳамат қилади:

«Эй иймон келтирганлар! Кўп гумонлардан четда бўлинглар, чунки баъзи гумонлар гуноҳдир» (12-оят).

Ўйлаб кўрилса, ўзаро низолар ва келишмовчиликлар кўпинча бир-бирдан ёмон гумон қилишдан келиб чиқади. Ундан четда бўлиш учун доимо кишилар ҳақида яхши гумонда бўлиш, улар ҳақида етган хабарларни яхшиликка йўйиш керак.

Бу ҳақда ҳазрати Умар розияллоҳу анҳу: «Агар яхшиликка буришнинг биргина йўли бўлса ҳам, мўмин биродарингдан чиққан сўзни фақат яхшиликка бур», деган эканлар.

لِقَاقِ مَلَسُو هَلْ لَعَلَّ لِي صِرِّي بِنِّ لَانَعُ، هُنَّ عُلُجَلُ لِي صِرَّ رَ عَرِّي رُهُ يَبْأَنَّ ع
يُرَاحُ بُلْ أَوْرَ، «ثِي دَخَلْتُ بَدَا نَطْلًا إِنْ إِي، نَطْلًا أَوْ مُكَايَ إِي»

Абу Хурайра розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам: «Зинҳор ва зинҳор бадгумон бўлманглар. Чунки бадгумонлик сўзнинг энг ёлғонидир», дедилар».

Бухорий ривоят қилган.

هَلْ لَعَلَّ لِي صِرَّ لِي لَوْ سَرَّ لِقَاقِ؛ لِقَاقُ هُنَّ عُلُجَلُ لِي صِرَّ رَ عَرِّي وَاعْمُ نَع
«مُهَتَدَسُ فَاسَانِ لَلِ تَارُوعَ تَعْبَتَتْ نَكُنَّ إِي»: مَلَسُو

Муовия розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам: «Агар одамларнинг айбини ахтарадиган бўлсанг, уларни бузасан», дедилар».

أَفَكَتُ عُمُ مَلَسُو هَلْ لَعَلَّ لِي صِرَّ لِي لَوْ سَرَّ نَاكَ؛ هُنَّ عُلُجَلُ لِي صِرَّ رَ عَرِّي وَاعْمُ نَع لِقَاقِ
يَعْمُ مَاقَافُ تَبَلَقْنَا فُتْمُقُ مَتْ هُنَّ تَدَخَلْنَا لِي لَوْ رُورًا هُنَّ تَدَخَلْنَا
نَمِنَ الْجَرِّ رَمَفٍ، دِي زَنْبَ عَمَاسُ أَرَادِي هُنَّ كَسَمَ نَاكَ وَ، يَنْبَلِقِي ل
لِقَاقِ، أَعْرَسَ مَلَسُو هَلْ لَعَلَّ لِي صِرَّ لِي لَوْ سَرَّ نَاكَ؛ هُنَّ عُلُجَلُ لِي صِرَّ رَ عَرِّي وَاعْمُ نَع لِقَاقِ
تَنْبُ هُنَّ عُلُجَلُ لِي صِرَّ رَ عَرِّي وَاعْمُ نَع لِقَاقِ؛ هُنَّ عُلُجَلُ لِي صِرَّ رَ عَرِّي وَاعْمُ نَع لِقَاقِ
نَمِنَ يَرْجِي نَاطِي شَلَّ إِي»: لِقَاقِ، هُنَّ عُلُجَلُ لِي صِرَّ رَ عَرِّي وَاعْمُ نَع لِقَاقِ؛ هُنَّ عُلُجَلُ لِي صِرَّ رَ عَرِّي وَاعْمُ نَع لِقَاقِ
لِقَاقِ وَ - أَيْ شَأْمُ بُولُقِ يَفَ دَقِي نَاطِي شَخَفٍ، مَدَلَا كَرَجَمَ نَاسُنَّ إِي ل
يَذْمُرُ لَلِ إِي هُنَّ عُلُجَلُ لِي صِرَّ رَ عَرِّي وَاعْمُ نَع لِقَاقِ؛ هُنَّ عُلُجَلُ لِي صِرَّ رَ عَرِّي وَاعْمُ نَع لِقَاقِ

Сафийя розияллоху анҳо айтди:

«Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам эътикофда ўтирган эдилар. Кечаси у зотни зиёрат қилишга келдим ва у зот билан гаплашдим. Кейин туриб, ортимга қайтдим. У зот мени кузатиб қўйиш учун мен билан бирга турдилар. - Унинг (Сафийянинг) маскани Усома ибн Зайднинг ҳовлиси ўрнида эди. - Шу пайт ансорлардан икки киши ўтиб қолди. Улар Набий соллаллоху алайҳи васалламни кўриб, тезлаб кетишди. Шунда Набий соллаллоху алайҳи васаллам: «Шошманглар! Бу Сафийя бинт Хужайя», дедилар. Улар: «Субҳаналлоҳ, эй Аллоҳнинг Расули!..» дейишди. У зот: «Шайтон инсоннинг қонюрар жойида юради. Мен қалбларингизга шайтон бирор нарса (ёки ёмонлик) солиб қўйишидан қўрқдим», дедилар».

Бешовларидан фақат Термизий ривоят қилмаган.

Кишилар кўнглига ёмон гумон келтириши мумкин бўлган ишларда қанчалик эҳтиёт бўлиш лозимлигини кўрдингизми?! Ҳалиги икки киши Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламнинг қоронғида аёл киши билан турганларини кўриб, ҳар хил хаёлга боришмасин деб, у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам бу аёл хотинлари эканини айтиб қўйдилар.

Мўмин банда ёмон гумондан ниҳоятда эҳтиёт бўлиши лозим. Ким одамлардан ёмон гумонда бўлса, ўша одамнинг кўнгли бузуқ бўлади. Мўмин доимо узр истайди, мунофиқ эса айб истайди. Мўмин барча халойиққа нисбатан кўнгли пок бўлади. Мунофиқ эса унинг тескариси бўлади.

Юқорида зикр қилинган сифатлар шайтон учун инсон қалбига йўл очадиган нарсалардир. Уларнинг ҳаммасини санаб ўтиш ҳам қийин. Одам боласидаги ҳар бир ёмон сифат шайтон учун қуролдир, унинг қалбига кириш эшигидир.

Бас, шундай экан, мурид шайтон кириши мумкин бўлган ўша эшикларнинг барчасини мазкур ёмон сифатлардан қалбини поклаш йўли билан беркитиши лозим. Ана ўшанда шайтон мурид қалбига кириб, қарор топа олмай қолади. Фақат баъзи кичик уринишлари қолиши мумкин. Бу кичик уринишлар эса Аллоҳ таолонинг зикри ила тўсилади.

Чунки ҳақиқий зикр фақатгина қалб тақво ила обод бўлганидан ва ёмон сифатлардан покланганидан сўнггина юзага келади. Қалбга таъсири ўтмайдиган зикр, қуруқ гап ўлароқ, шайтонни ҳам даф қилишга ярамайди.

Шунинг учун ҳам Аллоҳ таоло Аъроф сурасида марҳамат қилади:

«Қачон тақво қилувчиларга шайтондан бир шарпа етса, улар албатта зикр қиларлар, бас, қарабсанки, улар кўрувчи бўлиб турибдилар» (201-оят).

Агар қалбда шайтонга қут бўладиган нарса бўлмаса, у зикрнинг ўзи билан ундан узоқлашади. Агар қалбда шаҳватлар жойлашган бўлса, ундан шайтонни даф қилишга зикрнинг кучи етмайди.

Ёмон сифатлар ва ҳавойи нафсдан холи бўлган тақводор қалбларга шайтон шаҳватлар туфайли эмас, зикрдан ғофил бўлгани учун хуруж қилади. Агар бундай қалбнинг эгаси зикр қилса, шайтон дарҳол чекинади.

«Рухий тарбия» китобидан олинди